

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§7-8

Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίοις οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥάδιον τοῦτο γνῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἵππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι. Ἔτι δέ, ὧ βουλή, εἴπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦ ἔξαρνος ὡς δεινόν τι πεποικῶς, ἀλλ' ἠξίου, ἀποδείξας ὡς οὐδεὶς ὑπ' ἐμοῦ τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. Ὅρῳ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτη τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἵππευσάντων βουλεύοντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱπάρχους κεχειροτονημένους. Ὡστε μηδὲν δι' ἄλλο με ἠγεῖσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογία, ἢ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. Ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε το γράμμα που αντιστοιχεί σε καθμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος εκφράζει την πεποίθηση ότι κανείς δεν μπορεί να αποδείξει την ενοχή του.
2. Ο Μαντίθεος προτρέπει τους βουλευτές να λάβουν υπόψη τους μόνο τους καταλόγους με τα ονόματα των ιππέων από τους οποίους εισπράχθηκαν τα αντίστοιχα επιδόματα.
3. Ο Μαντίθεος παραδέχεται ότι κάποιος από τους πολίτες υπέφεραν εξαιτίας του.
4. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι πολλοί από τους βουλευτές εκλέχθηκαν σε αυτό το αξίωμα επειδή δεν είχαν υπηρετήσει στο ιππικό την εποχή των Τριάκοντα.
5. Ο Μαντίθεος καλεί μάρτυρα για να επιβεβαιώσει τον χρόνο επιστροφής του στην Αθήνα.

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἀριστοτέλης, Ῥητορική 1396b

Ο φιλόσοφος ορίζει τη ρητορική ως τέχνη της πειθούς, ταξινομεί τους τρόπους πειθούς (επίκληση στη λογική, στο συναίσθημα και στο ήθος του ομιλητή) και προσθέτει ότι ο

ρήτορας μεταχειρίζεται τους ρητορικούς συλλογισμούς, τα ένθυμήματα και τα παραδείγματα.

Δύο είδη ενθυμημάτων υπάρχουν: μερικά αποδεικνύουν ότι κατιτί είναι ή δεν είναι, κάποια άλλα ελέγχουν τα δύο αυτά είδη διαφέρουν μεταξύ τους όπως ο έλεγχος και ο συλλογισμός στη διαλεκτική. Στο αποδεικτικό ενθύμημα συνάγεται συμπέρασμα από προτάσεις που το περιεχόμενό τους είναι κοινής αποδοχής, ενώ στο ελεγκτικό ενθύμημα συνάγεται συμπέρασμα που δεν είναι αποδεκτό από τον αντίπαλο.

Μτφρ. Δ. Λυπουρλής

B4. Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του αρχαίου διδαγμένου κειμένου να γράψετε μία περίοδο λόγου στη Νέα Ελληνική, όπου η συγκεκριμένη λέξη να χρησιμοποιείται με διαφορετική σημασία από αυτήν που έχει στο κείμενο: **κατάστασιν, γράμμασιν, δοκιμάζεσθαι, ήγεϊσθε, μαρτύρησον.** Μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε μορφή της (μέρος του λόγου, πτώση, αριθμό, γένος, έγκλιση, χρόνο).

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφών, Αγησίλαος §§ 1.23-1.25.8

(έκδ. του Marchant, E.C. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1920, ανατ. 1969)

Στο έργο αυτό ο Ξενοφών εγκωμιάζει τον Σπαρτιάτη βασιλιά Αγησίλαο τον Β΄, που βασίλευσε από το 399 έως το 360 π.Χ. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα αναφέρεται στην εκστρατεία του στην Μ. Ασία και στην προσπάθειά του να συγκροτήσει ιππικό.

Ἐπεὶ μέντοι ἀνὰ τὰ πεδία οὐδὲ ἐν τῇ Φρυγίᾳ ἐδύνατο στρατεύεσθαι διὰ τὴν Φαρναβάζου ἰππείαν, ἔδοξεν αὐτῷ ἰππικὸν κατασκευαστέον εἶναι, ὡς μὴ δραπετεύοντα πολεμεῖν δέοι αὐτόν. Τοὺς μὲν οὖν πλουσιωτάτους ἐκ πασῶν τῶν ἐκεῖ πόλεων ἵπποτροφεῖν κατέλεξε. Προεῖπε δέ, ὅστις παρέχοιτο ἵππον καὶ ὄπλα καὶ ἄνδρα δόκιμον, ὡς ἐξέσοιτο αὐτῷ μὴ στρατεύεσθαι· καὶ ἐποίησεν οὕτως ἕκαστον προθύμως ταῦτα πράττειν ὥσπερ ἂν τις τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποθανούμενον προθύμως μαστεύοι. Ἔταξε δὲ καὶ πόλεις ἐξ ὧν δέοι τοὺς ἵππεας παρασκευάζειν, νομίζων ἐκ τῶν ἵπποτρόφων πόλεων εὐθύς καὶ φρονηματίας μάλιστα ἂν ἐπὶ τῇ ἰππικῇ γενέσθαι. Καὶ τοῦτ' οὖν ἀγαστῶς ἔδοξε πρᾶξι, ὅτι κατεσκεύαστο τὸ ἰππικὸν αὐτῷ καὶ εὐθύς ἐρρωμένον ἦν καὶ ἐνεργόν. Ἐπειδὴ δὲ ἕαρ ὑπέφαινε, συνήγαγε πᾶν τὸ στράτευμα εἰς Ἐφεσον· ἀσκήσαι δὲ καὶ αὐτὸ βουλόμενος ἄθλα προὔθηκε καὶ ταῖς

ἰππικαῖς τάξεσιν, ἧτις κράτιστα ἂν ἰππεύοι, καὶ ταῖς ὀπλιτικάῃς, ἧτις ἂν ἄριστα σωμάτων ἔχοι· καὶ πελτασταῖς δὲ καὶ τοξόταις ἄλλα προύθηκεν, οἵτινες κράτιστοι τὰ προσήκοντα ἔργα φαίνονται.

ἀνά τὰ πεδία: στις πεδιάδες

κατέλεξε: στρατολόγησε

μαστεύοι: αναζητά, ψάχνει να βρει

φρονηματίας: με υψηλό φρόνημα, υπερηφάνεια

ὑπέφαινε: άρχιζε να φαίνεται

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Προεῖπε δέ, ... ἦν καὶ ἐνεργόν**».

Μονάδες 20

Γ4. α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων επιρρηματικών προσδιορισμών του κειμένου:

ἐν τῇ Φρυγίᾳ: είναι στο

διὰ τὴν ἰππεῖαν: είναι στο

προθύμως: είναι στο

μάλιστα: είναι στο

εἰς Ἔφεσον: είναι στο

κράτιστα: είναι στο

(μονάδες 6)

β. «**ἔδοξεν αὐτῷ ἰππικὸν κατασκευαστέον εἶναι**»: Ο Ξενοφών αναφέρει ότι ο Αγησίλαος πήρε μία συγκεκριμένη απόφαση. Ποιες δευτερεύουσες προτάσεις στο χωρίο «**Ἐπεὶ μέντοι ... δέοι αὐτόν**» δηλώνουν την αιτία και τον σκοπό αυτής της απόφασης; Να τις καταγράψετε επισημαίνοντας τον τρόπο εισαγωγής τους. (μονάδες 4)

Μονάδες 10